

עם השנתון

הרעיון עלה זה מכבר: פרסום מאמרים ב"שאנן" כתוצר של שיתוף-פעולה בין מורים ותלמידים במכללה: הראשון מתפרסם להלן, והשני עומד להתפרסם בכרך הבא, ואולי – עוד. הגשמתו להבא של הרעיון – תלויה, כמובן, בכס, המרצים.

מקרא ופרשנותו

ד"ר ניסן אררט מציע פתרון לאחת הסוגיות, המעוררות מחלוקת בין פרשנים וחוקרים: מה פשר הספר, שנמצא בימי יאשיהו?

ד"ר יהושפט נבו מוכיח במאמרו את נכונות דעת החוקרים, הסבורים, שכאשר רש"ם מצג פירוש של פשט – אין הוא רואה בו פירוש בלבדי.

פרופ' מיכה קליין נותן אישוש פלאו-גאוגרפי לפירוש רש"י על אודות הביטוי הכפול: "משמני הארץ" – בברכת יצחק ליעקב ולעשו.

הלכה והגות יהודית

אברהם אוחיון דן בשאלה: מהו התהליך, שהביא להתהוותם של ההיבטים ההלכתיים – בעקבות גילוי נס פך השמן, שלא נזכר במקורות ההיסטוריים.

אריאל פריש סוקר במאמרו את מציאותם של מקדשים יהודיים במצרים (המקדש בִּיב, בית חוניו ועוד), דן בבעייתיות שבתופעה ומציע פתרון לשתיקת חז"ל בנידון.

ד"ר אורי צור, במאמרו הפעם, מתייחס אל סוגיא בבבלי עירובין (ע"ז ע"א-ע"ח ע"א), העוסקת ב"כותל שבין שתי חצרות". תוכן הסוגיא על משנה זו וכן סדר העניינים בה נראים כלא-ברורים לכאורה. עיון בסוגיא מגלה, שיש בה שני מבנים משולשים הבאים בסוגיא אחת, העשויים להבהיר את הדברים.

פרופ' אהרן קלרמן מציע במאמרו פרשנות לברכת כהנים מן ההיבט הצורני, דן בניסוח, הקשור במספרים 1, 3, 5, 7 ובליבה של הברכה: "יאר ה' פניו אליך".

ד"ר יוסי שטמלר מציג בקווים כלליים את יחסו של רבי שניאור-זלמן מלאדי לשכל האנושי. בניגוד לתדמית החיובית של השכל – קובע רש"י, כי ההליכה אחרי השכל עלולה להביא את האדם לכלל כפירה, ואף עלולה לפגוע באמונה, הנובעת מכוח הנשמה, המצויה, בכל יהודי.

ספרות

ד"ר עפרה מצוב-כהן בוחנת במאמר זה את ההנחה, כי התפיסה, המונחת ביסוד הסטירה, דומה בחלקה לתפיסה, המונחת ביסוד הדקדנס. כבסיס לדיון משמשים האירועים ברומן עשו של מאיר שלו (1991).

ד"ר ישראלה וייס מראה, כיצד הצליח טורגנייב, בספרו "זרמים באביב", לעמת את "האישה המשפחתית" עם "האישה הפתיינית" – ביוצרו שפה ייחודית לכל אחת מהן, בזמן שהן מממשות את נשיותן הייחודית.

הוראה ומחקר

ד"ר שרה זמיר ויסמין לסרי-רוש מציגות במאמרו מחקר, על דרך המתודולוגיה האיכותנית, המבקש לחקור את תפיסת החינוך הפורמלי בעיני אנשי החינוך הבלתי-פורמלי. בעקבותיו – מהדהדת השאלה: מהו מורה טוב?

ד"ר שרה כ"ץ מבקשת במאמרה להביא למודעות את הייחודי בהוראה-למידה של המחקר האיכותי במכללה להוראה. המודל, שנבנה במשך יותר מעשר שנות הוראה – מאפשר להתחקות על מורכבות התהליך בעת ההתרחשות בשדה.

ד"ר שרה כ"ץ וטלי דרוך מציגות מחקר פעולה איכותי, הבודק את החוללות העצמית של תלמידים בכיתה ו' ללמוד מתמטיקה – תוך התגברות על רגשותיהם השליליים כלפי המקצוע.

ד"ר עמיקם מרבך מותח ביקורת על ההצעה לפתור את הקשיים, המתגלים בסדר-היום הלימודי, במבנה בית הספר המצוי – על דרך העיצוב האדריכלי החדשני. המלצתו היא לטפל ביישום הפדגוגי במסגרת ההוראה בכיתה עצמה, ורק אחר-כך לחשוב כיצד ללוות שינוי זה בארגון סביבתי פיסי הולם אחר.

ד"ר משה סטופל ופרופ' דוד בן-חיים מציגים במאמרם בעייה מעשית אותנטית, הנפתרת באמצעות ערכים מוחלטים ושיטת "האינטרוולים". לאחר-מכן מכלילים את הפתרון עם תוצאות מפתיעות.

פרופ' מיכאל מור מבקש במאמרו להסב את תשומת-לבנו למקומה של האטימולוגיה – בכלל, וזו הפולקלוריסטית – בפרט, תוך כדי שימת דגש בחיי היום-יום.

ד"ר רות סמואל-טנגנהולץ וד"ר יצחק ציטרין מציגים במאמרם את דמותו הייחודית של הרב מאיר

דה-הונד, רב אורתודוקסי 'פתוח', בקהילה היהודית של אמסטרדם, שהיה למופת בהתנהגותו הן בשנים שלפני השואה והן בשואה עצמה.

לסיים :

על מנת שנוכל לעמוד בלוח הזמנים, הריני מדגיש, שכל המקדים – זוכה, ומאמרו יתפרסם בכרך כי הבעלי"ט. עד כה הגיעונו כבר שבעה מאמרים.

ד"ר ניסן אורט
עורך השנתון

לתשומת לבכם :

כל המאמרים המתפרסמים בשנתון – נגישים לכל באתר האינטרנט של מכללת "שאנן":
הוצאה לאור, שנתון, כרך י"ט

כתובת אתר המכללה : www.shaanan.ac.il
תחת תפריט ההוצאה לאור